

Δισαρχιερατική Θεία Λειτουργία τελέσθηκε σήμερα το πρωί στον Ιερό Μητροπολιτικό Ναό της Μεγάλης Παναγιάς Μυκόνου, προεξάρχοντος του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κυδωνίας και Αποκορώνου Κρήτης κ. Δαμασκηνού και συνιερουργούντος του Σεβασμιωτάτου κ. Δωροθέου Β', επί τη ιερά μνήμη του Αγίου Νεομάρτυρος Μανουήλ του Κρητός, ο οποίος έζησε επί δεκαετίες στη Μύκονο και, αναχωρήσας εξ αυτής για επαγγελματικές του δραστηριότητες, μαρτύρησε στη Χίο, πριν 225 χρόνια. Η εμπνευσμένη ομιλία του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κυδωνίας και Αποκορώνου κ. Δαμασκηνού παρατίθεται αυτούσια κατωτέρω.

Η λαϊκή μούσα της Κρήτης εγκλοβισμένη στην ανθρώπινη αδυναμία αναφέρει:

*«Όποιος περάσει και σταθεί, θα του βαστούμε χάρη,
δάκρυ να βγάλει και να πει, κρίμας το παλικάρι»*

Η πράξη αυτή όμως δεν θα μείνει για πολύ αφού διαπιστώσει το μεγαλείο του Μαρτυρίου και ανδρείας απλών ανθρώπων αλλά δυνατών στην αγάπη και αφοσίωση στον Χριστό και την Πατρίδα γι αυτό και πάλι θα διαλαλεί.

Να 'ταν η θάλασσα γυαλί απάνω να γλυστρήσω ν' ρθώ στη χάρη σου αυτοστιγμή και να σε προσκυνήσω.

Ανάμεσα στους νεομάρτυρες που αγωνίστηκαν κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας για τη στερέωση του χριστιανικού φρονήματος, **επιδεικνύοντας** ξεχωριστή γενναιότητα και ακλόνητη πίστη, είναι και ο εκ Σφακίων της Κρήτης Άγιος νεομάρτυς Μανουήλ, ο οποίος σφαγιάσθηκε υπέρ Χριστού στο μυροβόλο και αγιοτόκο νησί της Χίου στις 15 Μαρτίου 1792.

Ο Άγιος Μανουήλ, ο οποίος από την πρώτη κιόλας ημέρα του ενδόξου μαρτυρίου του, έχαιρε τιμής και σεβασμού από τους χριστιανούς, γεννήθηκε στα ηρωικά Σφακιά της Κρήτης στα μέσα του 18^{ου} αιώνα, μεταξύ των ετών 1758 και 1760. Οι γονείς του ήταν χριστιανοί και διαπαιδαγώγησαν τον νεαρό Μανουήλ με τα νάματα της ορθοδόξου πίστεως. Όταν όμως οι Τούρκοι κατέλαβαν τα Σφακιά μετά από επανάσταση των κατοίκων, συνελήφθη ο Μανουήλ ως σκλάβος, ο οποίος εξισλαμίσθηκε βίαια και υποβλήθηκε σε περιτομή.

Τα περί του βίου του αγίου είναι γνωστά σε όλους.

Το μαρτύριο του Αγίου νεομάρτυρος Μανουήλ του Κρητός συνέγραψε ο Άγιος Νικόδημος ο Αγιορείτης, ενώ χειρόγραφο - μαρτύριο έχει διασωθεί στη βιβλιοθήκη της Ιεράς Μονής Ξενοφώντος του Αγίου Όρους. Το 1959 με απόφαση του Οικουμενικού Πατριάρχου κυρού Αθηναγόρου και της περί αυτόν Αγίας και Ιεράς Συνόδου κατόπιν εισηγήσεως του αιοδίδμου Μητροπολίτου Λάμπης και Σφακίων κυρού Ισιδώρου αναγνωρίσθηκε επισήμως ο Άγιος Μανουήλ ως άγιος της Ορθοδόξου Εκκλησίας και κατετάγη στο ορθόδοξο αγιολόγιο. Προς τιμήν του

ενδόξου νεομάρτυρος Μανουήλ εποίησε ασματική ακολουθία ο μοναχός Γεράσιμος ο Μικραγιαννανίτης, ενώ η μνήμη του τιμάται στο χωριό Ασκύφου της επαρχίας Σφακίων της Κρήτης, όπου έχει ανεγερθεί περικαλλής ιερός ναός επ' ονόματί του με παγκρήτιο έρανο και στον οποίο τελείται λαμπρά πανήγυρη κατ' έτος την πρώτη Κυριακή μετά την εορτή της Κοιμήσεως της Υπεραγίας Θεοτόκου. Επίσης στο Ιερό Νησί της Πάτμου και συγκεκριμένα στην περιοχή Φασκιανού του Κάμπου έχει ανεγερθεί ναός επ' ονόματι του Αγίου Μανουήλ, ενώ στα Καρδάμυλα της Χίου έχει κτισθεί προσκυνητάρι προς τιμήν του Αγίου για να θυμίζει τη μαρτυρική τελειώσή του στο μυροβόλο νησί του Αιγαίου, αλλά και τη Κρύα Βρύση Ρεθύμνου.

Με ιδιαίτερη λαμπρότητα και με **παμμυκονιακή** συμμετοχή εορτάζεται κατ' έτος την τελευταία Κυριακή του Σεπτεμβρίου ο Άγιος Μανουήλ στη νήσο σας, όπου ο ένδοξος νεομάρτυς έζησε για τρεις περίπου δεκαετίες. Οι λατρευτικές εκδηλώσεις προς τιμήν του Αγίου Μανουήλ λαμβάνουν χώρα στον παρόντα ιστορικό Ιερό Μητροπολιτικό Ναό Ζωοδόχου Πηγής (Μεγάλης Παναγιάς) Μυκόνου σ' αυτόν πού σήμερα φιλοξενούμαστε ευγενή προσκλήσει του κατά πάντα σεβαστού και αξιοτάτου Μητροπολίτου σας κ.κ. Δορωθέου. Στον ιστορικό αυτό ναό φυλάσσεται η φιλοτεχνημένη το 2002 δια χειρός Μερκουρίου Δημοπούλου φορητή εικόνα του Αγίου, η οποία ιστορήθηκε σύμφωνα με το εικονογραφικό πρότυπο του Φώτη Κόντογλου. Έκτοτε η φορητή αυτή εικόνα, η οποία φιλοτεχνήθηκε με πρωτοβουλία του εφημερίου του ναού, Αιδεσιμολογιωτάτου Πρωτοπρεσβυτέρου π. Πέτρου Μαραγκού, επ' ευκαιρία της συμπληρώσεως 210 ετών από το ένδοξο μαρτύριο του Αγίου (1792-2002), λιτανεύεται με την πρέπουσα εκκλησιαστική τάξη και με την αθρόα συμμετοχή, εσάς των ευσεβών Μυκονίων στην πανέμορφη πόλη της γραφικής Μυκόνου στον κατ' έτος πανηγυρικό εορτασμό της μνήμης του.

Πολλά έχουν γραφτεί για τους νεομάρτυρες αγίους κατά τη σκοτεινή περίοδο της Τουρκοκρατίας. **Ποιούς** αποκαλούμε νεομάρτυρες και γιατί τιμούμε τη θυσία τους; Θα συνειδητοποιήσουμε το μεγαλείο του μαρτυρίου τους αφού τους τοποθετήσουμε στην εποχή τους και στα δεδομένα που τους ανέδειξαν.

Η Οθωμανική δεσποτεία δεν υποχρέωνε τους χριστιανούς να ασπαστούν την πίστη του δυνάστη τους. Οι λόγοι ήταν οικονομικοί για να προσφέρουν φόρους. Η κρατούσα θρησκευτική ομάδα ζούσε θεσμοθετημένα, επίσημα, σε βάρος των υπόδουλων, των ραγιάδων, *λέξη που υποδηλώνει το πρόβατο που αρμέγεις και κατ' επέκταση εκμεταλλεύεσαι*. Παρά τούτα υπήρχαν και εξισλαμισμοί τότε οικειοθελώς και τότε αναγκαστικώς.

Κατά συνέπεια, το να παραμένεις χριστιανός αποτελούσε από μόνο του πράξη αντίστασης, με συνέπειες που τις βίωναν κάθε μέρα, κάθε στιγμή. Αν ήσουν Χριστιανός μπορούσες να γίνεις Μουσουλμάνος, αν ήσουν Μουσουλμάνος απαγορευόνταν να γίνεις χριστιανός, διότι αποτελούσε παράβαση του ιερού νόμου του Ισλάμ και η ποινή ήταν θάνατος.

Εδώ είναι που εμφανίζονται οι Νεομάρτυρες: Πρόκειται για Χριστιανούς οι οποίοι για διάφορους λόγους πιέζονταν να αλλαξοπιστήσουν και άλλους εξισλαμισμένους που ομολογούν ξανά πίστη τους στο Χριστό. Κι αφού αυτό δεν επιτρέπονταν,

υποβάλλονταν σε βασανιστήρια προκειμένου να αλλάξουν γνώμη, με αποτέλεσμα να πεθαίνουν με μαρτυρικό τρόπο, κερδίζοντας μια θέση στο αγιολόγιο της Εκκλησίας μας και προσφέροντας ένα αντιστασιακό πρότυπο ελπίδας και δύναμης στους σκλάβους. Το βλέπομε στο μαρτύριο του αγ. Μανουήλ που επανήλθε στην πίστη των πατέρων του μετά από τον εξαναγκασμό του σε εξωμοσία.

Η παράδοση λέγει πως η θυσία των Αγίων μας δεν πήγε χαμένη. Τα μηνύματα που στέλνουν οι άγιοι, Νεομάρτυρες του λαού μας, παραμένουν διαχρονικά κι έχουν εφαρμογή και σήμερα, μέσα στην ηθική κατάπτωση και την επιβολή της αμαρτίας, της αθείας και της νομιμοποιήσεως αρνητικών προτύπων εις βάρος της φυσικής παραδόσεως του τόπου μας. Τα οψώνια αυτής της καταστάσεως θα τα υποστεί ο απλός λαός μας και βεβαίως η σκληρή πραγματικότητα την οποία πολύ σύντομα θα βιώσουμε. Τότε ποιός θα έχει την ευθύνη;

Οι Νεομάρτυρες είναι πρότυπα υγιή γιατί επέλεξαν πρότυπα αληθινής ελληνορθόδοξου ταυτότητας βγαλμένα από τα οστά ηρώων και μαρτύρων του λαού μας, δε θέλησαν να χάσουν την ιδιότητα του μέλους **βολευόμενοι** σε κάτι άλλο, περνώντας το κατώφλι της εξουσίας που τους χάριζε η αλλαγή πίστης, δηλαδή γένους και εθνότητας.

Και σήμερα ο λαός μας διεκδικεί την ιδιοπροσωπία του, με σεβασμό στις άλλες ταυτότητες και κουλτούρες της Οικουμένης απέναντι στη λαίλαπα της παγκοσμιοποίησης, απέναντι στους ντόπιους πρεσβευτές της, που τον θέλουν απρόσωπο, καταναλωτή αγαθών και άνευ γνώμης και αντιστάσεως. Διεκδικεί τις αξίες που τον έφεραν μέχρι εδώ δια πυρός και σιδήρου μέσα από αιώνες σκλαβιάς σε δυνάστες από Δύση κι Ανατολή. Γι αυτή την ταυτότητα οι Άγιοί μας μαρτύρησαν, γι αυτή την ομολογία πίστης, που ξεπερνά το θρησκευτικό πλαίσιο και αποκτά στην περίπτωσή μας τα εθνικά χαρακτηριστικά της Ρωμιοσύνης. **Στη σημερινή πραγματικότητα πού το εικονοστάσι του Γένους ξηλώνεται από νέους εικονομάχους, δυστυχώς από Ρωμιούς** οι περισσότεροι **συμφωνούμε** στην κατάπτωση των αξιών του Ελληνορθόδοξου πνεύματος το οποίο μας κράτησε Έλληνες. Η παράδοσή μας και η ιδιαιτερότητά μας ταλανίζεται από εκθεμελιωτικές και καταστροφικές δυνάμεις. Υβρίζεται και παραχαράσσεται η εθνική μας ιστορία, σπιλώνονται και συκοφαντούνται μεγάλες μορφές του γένους μας, δεν διαβάζεται πιά το συναξάρι του Γένους, στην ιερή μνήμη των προγόνων μας. Μία αδίστακτη εικονοκλαστική κίνηση κατεβάζει από το εικονοστάσι του Γένους τις τιμημένες μορφές μαρτύρων και ηρώων. Βεβηλώνονται οι μνήμες των δασκάλων. Ο χαρακτήρας του μαθήματος των θρησκευτικών αλλοιώνεται, ή προσευχή από τα σχολεία καταργείται. Γνωστοί αιρετικοί ελεύθερα επιδιώκουν τον απογαλακτισμό της Ορθοδοξίας και της Εκκλησίας από τη Ρωμιοσύνη και το Έθνος, επεμβαίνοντας ακόμα και στις ευαίσθητες ψυχές των μικρών παιδιών προσπαθώντας να τα μυήσουν σε δόγματα και θεωρίες ασυμβίβαστες με την ελληνορθόδοξη παράδοση και φυσική εξέλιξη τους.

Επισυμβαίνει μπροστά στα μάτια όλων μας ένας πνευματικός εξανδραποδισμός παρόμοιος και υπουλότερος της Τουρκοκρατίας, μία μεθοδευμένη από ξένα κέντρα αποφάσεων εθνική απονεύρωση, μία γενοκτονία της μνήμης και της εθνικής

ιστορίας. Αξίες όπως η αλληλεγγύη, η πρεπιά, η εργατικότητα, και η σεμνότητα· η αγάπη στην Ελευθερία, η περηφάνεια, η ανδρεία, η Αντίσταση με αποκορύφωμα την Ορθοδοξία, που κωδικοποιεί, *όπως κι η θρησκεία κάθε λαού*, τις προτάσεις στο μεγάλο ερώτημα της ζωής, απορρίπτονται ως αναχρονιστικά γιατί ξέρουν να αποκαλούν: **ότι δεν είναι σύμφωνο με τις θέσεις τους**, είναι μισαλλόδοξο. Δεν γνωρίζουν όμως ότι η Ορθοδοξία πέρασε διωγμούς και πολλά δεινά αλλά παρέμεινε στην ιστορία γιατί είναι αλήθεια και δημιουργήμα του Θεανθρώπου Χριστού μας. Αυτή η Ορθοδοξία κράτησε και διέσωσε τα Ελληνορθόδοξα ιδεώδη.

Οι Νεομάρτυρες της πίστης και της Πατρίδας έχασαν μια προσωρινή ζωή για να σταθούν συνεπείς σε αξίες που δεν αλλοίωναν την ταυτότητά μας. Ο Άγιος Μανώλης που σήμερα τιμούμε σήκωσε ανάστημα, μετανόησε δια το εν αγνοία αμάρτημά του έγινε πρότυπο αρετής και τελειώσεως.

Θα κλείσω και πάλι με μια μαντινάδα του λαού μας που δείχνει την αναγνώριση και την ευσέβειά του προς τους αγίους.

*«Στη μνήμη του, ένα κερί καθημερινή και σκόλη
ν' άφτει όποιος περνά απ' τον Άγιο Μανώλη»*

Ο Σεβασμιώτατος κ. Δωρόθεος Β' ευχαρίστησε τον, συνοδευόμενο από τον Πρωτοσύγκελο της Ιεράς Μητροπόλεως Κυδωνίας και Αποκορώνου Πανοσιολ. Αρχιμ. Δαμασκηνό Λιονάκη, Σεβασμιώτατο κ. Δαμασκηνό για την παρουσία του, ειπών ότι πρόκειται για ένα χαρισματικό, με απλοϊκό και ειρηνικό ύφος Ιεράρχη, ο οποίος με αγωνία για τα καθημερινά προβλήματα των ανθρώπων εργάζεται στην ιστορική Μητρόπολη των Χανίων και μεριμνά προσωπικά για τη λειτουργία της Εκκλησιαστικής Σχολής των Χανίων, με όλα τα προβλήματα, που σήμερα αντιμετωπίζει η Εκκλησιαστική Εκπαίδευση, και του ευχήθηκε πολυχρόνια, υγιεινή και καλλίκαρπη ποιμαντορία.

Μετά το πέρας της θείας Λειτουργίας, οι Αρχιερείς ετέθησαν επικεφαλής της πανδήμου λιτανείας της ιεράς εικόνας του Αγίου Νεομάρτυρος Μανουήλ, Στις εκδηλώσεις, οι οποίες επελέγησαν με τον Εθνικό Ύμνο, παρέστησαν ο Δήμαρχος Μυκόνου κ.Κων. Κουκάς και Δημοτικοί Σύμβουλοι, ο Υπολιμενάρχης Μυκόνου, μαθητές του Γενικού Λυκείου και του Πολιτιστικού Συλλόγου "ΑΝΕΜΟΜΥΛΟΙ" και Κρήτες, οι οποίοι ζουν στη Μύκονο και κάθε χρόνο ιδιαιτέρως τιμούν το συντοπίτη τους Άγιο Μανουήλ.

Την επιμέλεια της Πανηγύρεως είχε ο Αιδεσιμολ.Πρωτοπρ. Πέτρος Μαραγκός,Αρχιερατικός Επίτροπος Μυκόνου, τον οποίο ο Σεβασμιώτατος κ. Δωρόθεος Β' ιδιαιτέρως ευχαρίστησε και συνεχάρη, μαζί με τους συνεργάτες του Επιτρόπους, Ιεροψάλτες και Διακονητές του Μητροπολιτικού Ναού Μυκόνου.

IMAGES/NEWS/2017/MYKONOS/15-10-2017